

V1998-27 27.04.98

Konkurranseloven § 3-9: Dispensasjon fra § 3-1 for at medlemsbedrifter i Riks-Rent tekstilservice kan samarbeide om pris ovenfor Choice Hotels Norge

Sammendrag:

Medlemsbedriftene i Riks-Rent gis dispensasjon for å kunne samarbeide om priser på vaskeri- og rensjetjenester overfor Choice Hotels Norge AS. Dispensasjonen gis på vilkår av at partene melder fra til Konkurransetilsynet dersom nye vaskerier tiltrer avtalen eller dersom avtalen endres.

Konkurransetilsynet viser til brev fra Riks-Rent Tekstilservice av 30. mars 1998 med søknad om dispensasjon fra konkurranseloven for 17 vaskerier tilknyttet Riks-Rent. Søknaden gjelder klausuler om felles priser i en basisavtale som er inngått med hotellkjeden Choice Hotels Norge om vaskeritjenester.

Bakgrunn

Riks-Rent er en sammenslutning av privateide vaskerier. Formålet bak dannelsen av Riks-Rent var å få en sterk innkjøpsorganisasjon. Det fremgår av vedtektene til Riks-Rent at det i tillegg gjennomføres felles tiltak innen markedsføring, økonomistyring m.m. Riks-Rent er organisert med råd og arbeidsgrupper, der en gruppe arbeider for salg til brukerkjeder og fremforhandler avtaler med disse. Riks-Rent har for tiden 24 medlemmer spredt over hele landet. Riks-Rent antar selv at de har omtrent 50 % av det private vaskerimarkedet.

Choice Hotels har tidligere hatt individuelle avtaler med medlemsbedrifter i Riks-Rent. Hotellkjeden har nå bedt om å få en fellesavtale med disse vaskeriene, der prisene kan tilpasses lokale leveringsforhold og andre individuelle forskjeller. Denne avtalen blir inngått med Riks-Rent sentralt på vegne av de aktuelle medlemsbedriftene; Agder Sentralvaskeri AS, BergensVaskeriet AS, Esp Vaskeri AS, Hurtigvaskeriet AS, Kvalheim Vaskeri AS, Lillehammer Vask & Renseri AS, Lillestrøm Vaskeri AS, NesVask Tekstilservice AS, Rens & Vask ANS, Salten Vask & Rens AS, Sentralvaskeriet AS, Sogn Renseri og Vaskeri AS, Stor-Vask AS, Storvask AS, Sunnfjord Vask - Rens AS, Valdres Vaskeri AS og Østlands--vaskeriet AS.

Konkurranseloven

Konkurranseloven § 3-1 setter forbud mot at to eller flere ervervsdrivende for salg av varer eller tjenester ved avtale, samordnet praksis eller på annen måte som er egnet til å påvirke konkurransen, fastsetter eller søker å påvirke priser avanser eller rabatter.

Konkurransetilsynet antar at basisavtalen mellom Riks-Rent og Choice Hotels inneholder klausuler som er i strid med konkurranseloven § 3-1. Dette gjelder spesielt basisavtalens artikkel 4 annet ledd (stedlige avtaletillegg) og artikkel 10 (prisregulering).

Konkurransetilsynet kan gi dispensasjon fra forbudene i konkurranseloven §§ 3-1 til 3-4 med hjemmel i konkurranseloven § 3-9 dersom:

- a) konkurransereguleringen innebærer at konkurransen i vedkommende marked forsterkes,
- b) det må forventes effektivitetsgevinster som mer enn oppveier tapet ved konkurransebegrensningen,
- c) konkurransereguleringen har liten konkurransemessig betydning, eller
- d) det foreligger særlige hensyn.

Konkurransetilsynets vurderinger

Konkurransetilsynet vurderer det aktuelle produktmarkedet til å være markedet for rens- og vaskeritjenester for hotelltekstiler som sengetøy, håndklær, duker, servietter etc. Når det gjelder det geografiske markedet, ønsker Choice Hotels i likhet med andre hotellkjeder å inngå en landsdekkende avtale om renseri- og vaskeritjenester. Dette tilsier at et aktuelle geografiske markedet er Norge.

På bakgrunn av den informasjonen tilsynet har om det relevante markedet, fremgår det at det ikke finnes vaskerier som på egenhånd kan gi et landsdekkende tilbud uten å samarbeide med andre vaskerier. Et slikt samarbeid kan komme i stand ved å koordinere et tilbud med andre vaskerier, eller at en sentral aktør blir landsdekkende ved å knytte til seg underleverandører. Etter de opplysningene tilsynet sitter inne med benyttes den sistnevnte metoden av bedriften Vel-Vask.

Konkurransetilsynet har i sin dispensasjonsvurdering lagt vekk på at ettersom de 17 vaskeriene ikke ville vært i stand til å inngi landsdekkende tilbud på egenhånd, bidrar ikke prissamarbeidet til at konkurransen i markedet svekkes. Etter tilsynets oppfatning kan samarbeidet mellom de deltagende vaskeriene resultere i rasjonaliseringsgevinster som kan komme både selskapene og oppdragsgiver til gode. Dette bekreftes av Choice Hotels, som hevder at de har fått en langt gunstigere samlet pris etter å ha forhandlet frem den aktuelle basisavtalen. Dette indikerer at det landsomfattende samarbeidet mellom vaskeriene har virket konkurransefremmende og at de 17 Riks-Rent medlemmene har brukt prissamarbeidet til å forbedre sin egen konkurransedyktighet.

Vedtak

På dette grunnlag og med hjemmel i konkurranseloven § 3-9 a), har Konkurransetilsynet fattet følgende vedtak:

Medlemsbedriftene i Riks-Rent gis dispensasjon fra konkurranseloven § 3-1 for å kunne samarbeide om priser på vaskeri- og rensjetjenester som nevnt i basisavtalen av 15. april

1998 mellom Riks-Rent og Choice Hotels Norge AS.

Dispensasjonen gjelder medlemmene Agder Sentralvaskeri AS, BergensVaskeriet AS, Esp Vaskeri AS, Hurtigvaskeriet AS, Kvalheim Vaskeri AS, Lillehammer Vask & Renseri AS, Lillestrøm Vaskeri AS, NesVask Tekstilservice AS, Rens & Vask ANS, Salten Vask & Rens AS, Sentralvaskeriet AS, Sogn Renseri og Vaskeri AS, Stor-Vask AS, Storvask AS, Sunnfjord Vask - Rens AS, Valdres Vaskeri AS og Østlands--vaskeriet AS.

Dispensasjonen gis på vilkår av at partene melder fra til Konkurransetilsynet dersom nye vaskerier tiltrer avtalen eller dersom avtalen endres.

Dispensasjonen gjelder til 1. mai 2001.

Konkurransetilsynet kan etter klage eller eget tiltak trekke dispensasjonen tilbake eller sette betingelser for dispensasjonen dersom den skulle få uheldige konkurransemessige virkninger.

Konkurransetilsynet minner om at lignende samarbeidsavtaler må behandles som separate dispensasjonssaker.

Konkurransetilsynets vedtak kan påklages til Arbeids- og administrasjonsdepartementet (AAD) innen tre uker. En eventuell klage stiles til AAD, men sendes til Konkurransetilsynet. Det vises for øvrig til vedlagte skjema om klageadgang.

[til toppen](#)